

CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES DE CATALUNYA

Nota en relació amb el Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries 12/2015, de 22 de juliol, sobre la Llei 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

***Primera.** La lletra a de l'apartat 1 i l'apartat 3 de l'article 12 de la Llei 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial vulneren les competències de la Generalitat previstes a l'article 127 EAC i no troben empara en els articles 149.1.28 ni 149.2 CE.*

Adoptada per majoria de vuit vots a favor i un en contra.

La Llei 10/2015 té com a objecte «regular l'acció general de salvaguarda que han d'exercir els poders públics sobre els béns que integren el patrimoni cultural immaterial, en els seus àmbits de competències respectius». Segons la definició de la Convenció de la UNESCO de 2003 (art. 2.1) i de la mateixa Llei 10/2015 (art. 2), aquest patrimoni comprèn els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques (així com també els instruments, objectes i artefactes i els espais culturals que s'hi associen) que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconeixen com a part del seu llegat cultural. La regulació del patrimoni cultural immaterial s'insereix en el règim competencial relatiu a la defensa del patrimoni cultural i artístic i, per la seva evident connexió, en el més ampli relatiu a la cultura (art. 127 EAC i 149.1.28 i 149.2 CE).

No és la primera regulació estatal sobre el patrimoni immaterial, atesa l'aprovació de la Llei 18/2013, de 12 de novembre, per a la regulació de la tauromàquia com a patrimoni cultural, que ha declarat la «tauromàquia», entesa en sentit ampli (art. 1), com a part del patrimoni cultural espanyol digne de protecció en tot el territori de l'Estat (art. 2). Certament, la Llei 18/2013 no empra explícitament l'expressió «immaterial» per qualificar el concret patrimoni a què fa referència, però la connexió amb el règim jurídic general per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial és clara i es reconeix expressament a la disposició final sisena de la Llei 10/2015, que es declara aplicable a la tauromàquia, sens perjudici de les previsions que conté l'esmentada Llei 18/2013.

L'article 12 de la Llei 10/2015, amb la denominació «Declaració de manifestació representativa del patrimoni cultural immaterial», estableix a l'apartat 1 que l'Administració general de l'Estat té competències per declarar la protecció i adoptar mesures de salvaguarda respecte dels béns del patrimoni cultural immaterial en una sèrie de supòsits.

D'acord amb la doctrina constitucional sobre patrimoni cultural material, que resulta ara aplicable en les seves línies essencials, correspon a les comunitats autònomes, com a regla general, la competència per emetre la dita declaració, si bé l'Estat es pot reservar supòsits singulars. No admet, per tant, una aplicació extensiva de la competència estatal, la qual no pot atribuir-se en contra d'allò que en general preveuen els estatuts d'autonomia. En aquest context, reconeix explícitament la competència de les comunitats autònomes per definir i regular els béns que integren el seu patrimoni històric (STC 17/1991, de 31 de gener, i 122/2014, de 17 de juliol).

L'específica naturalesa dels valors, les tradicions i les manifestacions culturals requereix forçosament una adaptació de les mesures tradicionals que ha adoptat l'Estat a l'hora de protegir el patrimoni material, si bé la seva intangibilitat i, a voltes, difícil identificació o localització territorial específica no és fonament suficient per ampliar artificialment les competències de l'Estat.

En el supòsit de la lletra a de l'article 12.1 s'atribueix a l'Administració general de l'Estat la competència per a la declaració de manifestació representativa del patrimoni cultural immaterial quan els béns immaterials «superin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma i no hi hagi un

instrument jurídic de cooperació entre comunitats autònomes per a la protecció integral d'aquest bé».

D'entrada, a tall de contextualització fàctica, cal tenir present que, amb caràcter àmpliament majoritari, les manifestacions del patrimoni cultural immaterial solen tenir un abast local, tant pel que fa al territori en el qual es projecten com a la comunitat en les quals arrelen, la qual cosa evidencia l'actual catàleg d'activitats reconegudes per la UNESCO a l'Estat espanyol. Així, la seva naturalesa supraterritorial, en relació amb les comunitats autònomes, amb independència del caràcter comú de determinades cultures que desborden els límits de més d'una, esdevindrà excepcional si s'aborden des del concepte del patrimoni immaterial, tal com és concebut i tractat per la normativa sectorial corresponent.

En el supòsit previst, mitjançant la previsió merament formal o nominal de la possible incidència de l'element de la supraterritorialitat, es trasllada la competència de l'àmbit autonòmic a l'estatal. Aquesta formulació és contrària tant a la jurisprudència constitucional relativa a l'exercici de les competències del procediment aplicable al patrimoni cultural material *ex* article 149.1.28 CE, com a les competències mateixes de la Generalitat establertes a l'article 127 EAC. La caracterització estatutària incorpora inherentment les capacitats i els instruments suficients i necessaris, normatius i executius, per dissenyar, aprovar i implementar polítiques pròpies en matèria de cultura per part de la Generalitat, especialment i de manera molt destacada pel que fa a aquelles manifestacions connectades amb la singularitat nacional i cultural d'un poble, com el català, que disposa d'un patrimoni cultural i històric comú i diferenciat, inclòs l'aranès, que aspira a preservar, fomentar i projectar com a expressió essencial de la seva identitat col·lectiva.

I aquesta capacitat, necessàriament, comprèn tant les polítiques actives com les passives. Això comporta l'elecció d'allò que es vol fer o promoure, el quan i el com i els possibles termes de la col·laboració amb altres comunitats autònomes implicades. I, per tant, també la possibilitat de rebutjar les pràctiques i tradicions que no es considerin pròpies o s'estimin inadequades pel que fa a la seva protecció. D'aquesta manera, una comunitat autònoma, en exercici de l'esmentada competència, ha de poder optar legítimament per no articular un instrument de cooperació amb altres comunitats, precisament, com a manifestació de la voluntat d'una determinada política cultural.

L'article 12.3 reconeix la possibilitat de doble declaració de manifestació representativa, estatal i autonòmica, sobre un mateix bé cultural immaterial, per bé que, en el cas de la comunitat autònoma, limitada a les especificitats o modulacions que presenti en el seu àmbit territorial.

D'una banda, la norma estableix que quan tingui lloc la doble declaració «s'han de preveure acords de col·laboració entre l'Estat i les comunitats autònomes». La crida a la col·laboració que incorpora expressament l'article 149.2 CE té una especial rellevància i, consegüentment, comporta que l'actuació de l'Estat en l'àmbit de la cultura no sigui possible sense la voluntat convergent de la comunitat autònoma. De la mateixa manera, el Tribunal Constitucional ha declarat que la col·laboració prevista en aquest precepte constitucional no és susceptible d'imposar-se. Per tant, cal interpretar que el sentit del precepte no és establir una imposició ni constituir un requisit obligatori sinó introduir una possibilitat de millorar la gestió d'un bé cultural immaterial tant per part de l'Estat com d'una comunitat autònoma, fent compatible l'assoliment d'un acord que faciliti la seva protecció i salvaguarda.

I d'altra, és explícita quan diu que l'activitat de declaració o significació de la comunitat autònoma s'ha de fer «amb la finalitat de ressaltar les especificitats o modulacions que presenten [els béns culturals immaterials] en els seus àmbits territorials respectius». En aquest sentit, resulta pertinent recordar que, en aplicació de la doctrina del Tribunal Constitucional sobre el patrimoni cultural històric, la declaració de la rellevància d'una activitat o manifestació cultural correspon amb caràcter general a les comunitats autònomes, ja que en el seu territori és on normalment arrelen o es desenvolupen aquests béns, de naturalesa eminentment local.

Així mateix, la concurrència material i funcional en l'àmbit de la cultura significa que l'Estat i les comunitats autònomes poden intervenir sobre un mateix objecte com si fossin dues competències exclusives. D'acord amb això, la determinació del contingut de la declaració autonòmica continguda en l'article 12.3 canvia substancialment l'esmentada relació de concurrència perquè limita l'abast de la decisió autonòmica en l'activitat de declaració o significació cultural («especificitat o modulació») exercida en virtut de la seva competència general. I l'anterior restricció s'agreuja en la mesura que es projecta sobre un ampli espectre de supòsits en els quals l'Estat s'atribueix la potestat per integrar béns culturals en el seu patrimoni immaterial.

Segona. *Les lletres c i e de l'apartat 1 de l'article 12 de la Llei 10/2015, posades en connexió amb el procediment previst a l'apartat 4 del mateix article, vulneren les competències de la Generalitat previstes a l'article 127 EAC i no troben empara en els articles 149.1.28 ni 149.2 CE.*

Adoptada per majoria de vuit vots a favor i un en contra.

En el supòsit de la lletra c de l'article 12.1 s'atorga a l'Estat la declaració de manifestació representativa «[q]uan la consideració en conjunt del bé objecte de salvaguarda requereixi, per a la seva comprensió específica, una consideració unitària d'aquesta tradició compartida». Destaca el caràcter marcadament ampli i imprecís d'aquesta circumstància, respecte de la qual el preàmbul de la Llei no aporta cap element característic que permeti deduir en què consisteix aquest tipus de patrimoni comú.

La concepció cultural del patrimoni d'Espanya troba el seu suport en la diversitat cultural i, fins i tot, en el pluralisme nacional de l'Estat. L'atribució a l'Estat de la potestat per declarar el caràcter representatiu dels béns a què fa referència aquest precepte ha de respectar, segons la doctrina constitucional, dos requisits. D'una banda, i el més important, la possible declaració d'aquest patrimoni immaterial comú ha de comptar amb l'acord de les comunitats autònomes, mitjançant el corresponent mecanisme de col·laboració i de conformació de la voluntat que ho faci possible. En cas contrari, es tractaria d'un supòsit d'imposició per part de l'Administració de l'Estat d'una manifestació cultural que pretén ser declarada com a integrant i representativa d'una «tradició compartida» i que, per contra, podria ser considerada com a no suficientment representativa, estranya o, fins i tot, contrària a la cultura mateixa de les comunitats que, pretesament, en són creadores i, alhora, receptores. Per això mateix, els elements més nuclears i configuratius de la identitat col·lectiva han de ser expressió d'una cultura democràtica, que sota cap concepte pot evocar episodis de períodes històrics anteriors en els quals la cultura era instrumentalitzada com a mitjà d'imposició i uniformització.

D'altra banda, i com a segon requisit, la declaració del bé comú ha de ser respectuosa amb l'exercici de les competències pròpies de Catalunya en matèria de cultura (art. 127 EAC), les quals comporten la capacitat per dur a terme polítiques pròpies, sense interferències que no comptin amb la seva acceptació, especialment quan siguin susceptibles d'incidir en les expressions més significatives i diferencials de la seva identitat cultural.

Dit això, la lletra c de l'article 12.1 de la Llei 10/2015 vulnera els articles 149.2 CE i 127 EAC, en la mesura que la participació de les comunitats autònomes en la declaració de la protecció dels béns del patrimoni cultural immaterial als quals s'aplica no és determinant sinó merament procedimental en l'adopció de la corresponent decisió, ja que l'article 12.4, quan regula el procediment d'elaboració del reial decret que conté la declaració, redueix la consulta i la participació de les comunitats autònomes a un tràmit d'audiència i a l'emissió de dos informes, els efectes vinculants dels quals ni tan sols s'especifiquen.

En el supòsit de la lletra e de l'article 12.1 es preveu una última circumstància que permet a l'Estat incloure determinats béns culturals immaterials en la categoria legal de «manifestacions representatives» quan «el bé posseeixi una especial rellevància i transcendència internacional per a la comunicació cultural, en ser expressió de la història compartida amb altres països». El

Tribunal Constitucional reconeix expressament a les comunitats autònomes la capacitat de difusió i promoció del seu patrimoni i els seus valors culturals fora d'Espanya i, al mateix temps, tot i que rebutja la invocació del títol competencial de l'article 149.1.3 CE, admet que l'Estat, a l'empara de l'article 149.2 CE, pugui exercir aquestes funcions amb relació als béns integrants del patrimoni cultural espanyol.

Ara bé, la facultat de l'Estat per declarar els valors culturals comuns per la seva «especial rellevància i transcendència internacional per a la comunicació cultural», als quals es lliga un règim especialment intens de salvaguarda, tot i que plenament legítima, no té caràcter il·limitat, ja que, en cas contrari, podria buidar la competència autonòmica en matèria de cultura. Altrament dit, la rellevància internacional que pugui presentar un bé immaterial no pot esdevenir un punt de connexió que, *per se*, condueixi al desplaçament de la competència de la Generalitat sobre qualsevol activitat de caràcter cultural.

D'acord amb això, quan es tracti de béns que, per la seva idiosincràsia i significació, constitueixin la base d'un sentiment d'identitat i continuïtat arrelat en una comunitat autònoma i estiguin reconeguts com a representatius d'aquesta, resultarà imprescindible comptar amb la participació efectiva de les comunitats autònomes en el procediment per a la seva declaració com a integrants del patrimoni cultural immaterial espanyol, cosa que no garanteix l'article 12.4, que estableix mers tràmits procedimentals que no són suficients per garantir l'exercici de les polítiques culturals de la Generalitat, tant actives com passives, sense interferències que no tinguin en compte la seva conformitat amb aquesta activitat de significació per part de l'Estat.

Tercera. *L'apartat 4 de l'article 11 de la Llei 10/2015 vulnera les competències de la Generalitat previstes als articles 127 i 198 EAC i no troba empara en l'article 149.3 CE. Adoptada per majoria de vuit vots a favor i un en contra.*

L'article 11.4 conté una declaració general segons la qual correspon tant a l'Administració general de l'Estat com a les comunitats autònomes, cadascuna en l'àmbit de les competències respectives, la difusió internacional dels béns del patrimoni cultural immaterial espanyol i l'intercanvi d'informació cultural, tècnica i científica amb els altres estats i amb els organismes internacionals. Amb caràcter particular i fent citació expressa del títol competencial de l'article 149.1.3 CE per justificar aquesta regulació, en el paràgraf segon estableix el procediment per elevar a la UNESCO les propostes per incloure béns culturals no materials en alguna de les tres categories de protecció o llistes que estableix a la Convenció de 2003. Es tracta, en aquest darrer cas, d'un tractat internacional ratificat per l'Estat espanyol, que pot generar compromisos i obligacions per a aquest i que, per tant, és un supòsit inserible més pròpiament en l'àmbit de les relacions internacionals (per totes, STC 165/1994, FJ 6).

Això anterior no obsta perquè, en el desenvolupament del tractat en el pla intern i per tal de respectar les competències de les comunitats autònomes quant al seu patrimoni cultural immaterial, hagi de correspondre a aquestes la presentació de les propostes o candidatures de les manifestacions i activitats culturals nacionals o regionals que tinguin arrelament o es desenvolupin en el seu àmbit territorial, perquè, d'acord amb una política cultural pròpia, considerin convenient o necessari per a la seva pervivència i difusió que gaudeixin del règim de protecció específic previst a la Convenció internacional. En aquest sentit, la mateixa Convenció atribueix la decisió de la inscripció dels béns immaterials al Comitè de la UNESCO però reconeix que aquest procediment, per més que la llista de candidatures l'hagi de presentar l'Estat part del tractat, es regeix pel principi de participació.

D'altra banda, l'article 198 EAC estableix que la Generalitat ha de participar en els organismes internacionals competents en matèries d'interès rellevant per a Catalunya, especialment la UNESCO i altres organismes de caràcter cultural, en la forma que estableixi la normativa corresponent.

Malgrat tot, el precepte no fa cap referència a la participació de les comunitats en el procediment intern de selecció de les candidatures de béns immaterials davant la UNESCO i, en aquest sentit, tampoc no resulta suficient la previsió continguda al paràgraf primer del mateix article 11.4, que es limita a fer una invocació general a la projecció internacional dels valors culturals per part de l'Administració de l'Estat i de les comunitats autònomes «en l'àmbit de les seves competències». Tampoc ho és el fet que, en el lloc web del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, es publiqui un procediment d'elaboració de candidatures per a les dues llistes que crea la Convenció, en el qual es preveu una participació autonòmica, ja que la norma que ha d'atribuir expressament aquesta competència a les comunitats autònomes és la Llei 10/2015 que, com hem vist, no conté cap referència a aquesta qüestió.

Quarta. *La disposició final tercera de la Llei 10/2015, en l'habilitació competencial que efectua dels preceptes indicats en les conclusions anteriors, és contrària a la Constitució i a l'Estatut. Adoptada per majoria de vuit vots a favor i un en contra.*

La disposició final tercera recull els títols competencials que, a criteri del legislador estatal, habiliten amb caràcter general la norma (art. 149.1.1 i .28 i 149.2 CE), així com els que específicament donen cobertura als articles 11.4 (art. 149.1.3 CE) i 7 (art. 149.1.30 CE).

En ocasió de l'examen dels preceptes, s'ha determinat l'abast de cada títol competencial per emparar-los i, per tant, les conclusions sobre cadascun d'aquests són traslladables a la disposició final qüestionada, atès que ens trobem aquí davant d'una impugnació que es pot qualificar de «sistemàtica», que s'ha de resoldre en el mateix sentit que les impugnacions referides als preceptes substantius.

Cinquena. *L'article 3; l'article 11, apartats 1 i 2; l'article 13 i, per connexió amb aquest, les referències al Pla nacional de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial previstes als articles 8, 9 i 10, i l'article 14, apartat 6, de la Llei 10/2015 no són contraris a la Constitució ni a l'Estatut. Adoptada per unanimitat.*

L'article 3 conté un seguit de principis generals que han de respectar els poders públics en les actuacions de salvaguarda que duguin a terme sobre els béns del patrimoni cultural immaterial, que són de molt diversa índole, si bé, en la seva essència, estan inspirats en els manaments i els objectius que recull la Convenció de la UNESCO per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial. No es configuren com una llista tancada i exhaustiva, ni són tampoc una limitació de l'actuació de la Generalitat, atès el seu evident caràcter genèric, de manera que el legislador autonòmic pot preveure altres principis addicionals de protecció, en l'exercici de les competències estatutàriament atribuïdes sobre les manifestacions i les activitats culturals representatives del seu territori.

L'apartat j de l'article 3 invoca el principi d'unitat de mercat, en la mesura que els béns culturals immaterials objecte de salvaguarda poden presentar també un vessant econòmic rellevant, com és el cas de la tauromàquia, que la Llei 18/2013 declara com a «actividad económica y empresarial, de dación de bienes y servicios al mercado». Per tant, les disposicions que conté la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat (en endavant, LGUM) serien aplicables als esmentats béns. Per aquest motiu, cal remetre's al Dictamen 5/2014, de 14 de febrer, on es conclou que la LGUM planteja problemes per a l'exercici de les competències de la Generalitat, en la mesura que el principi d'eficàcia de la regulació de la comunitat autònoma d'origen afavoreix a la que disposa d'un règim menys intervencionista o més flexible i, en definitiva, produeix un efecte restrictiu i distorsionador de les competències autonòmiques que priva les comunitats de l'exercici de les seves competències en el territori propi i que no troba empara en l'ordenació general de l'economia ex article 149.1.13 CE (FJ 2.4, especialment amb relació als articles 19, 20 i la disposició adicional desena LGUM).

D'altra part, l'aplicació de les previsions de la LGUM a aquestes activitats econòmiques derivades d'una manifestació cultural pot plantejar una problemàtica addicional, ja que pot succeir que el desenvolupament d'una activitat cultural autoritzada en una comunitat autònoma d'origen sigui susceptible de contradir els béns jurídics protegits per la legislació sectorial de la comunitat autònoma de destinació, dictada amb una finalitat raonable i a l'empara de les competències legítimament i estatutàriament atribuïdes. En aquesta situació cal, doncs, la necessària ponderació de les mesures adoptades per protegir aquests altres béns jurídics diferents dels culturals, entenent que s'ha de donar prevalença a les de la comunitat autònoma de destinació quan siguin proporcionades i justificades, tal com estableix l'article 6.3 de la mateixa Llei 10/2015 per als casos que la normativa sectorial sotmeti a autorització les actuacions de difusió, transmissió i promoció de les manifestacions immaterials.

Ara bé, al capdavant, l'apartat *j* de l'article 3 de la Llei 10/2015 conté una mera invocació als principis constitucionals de llibertat d'establiment i de circulació, juntament amb una remissió genèrica i de caràcter dinàmic a la normativa vigent en cada moment en matèria d'unitat de mercat, de manera que, per si mateix, no pot ser contrari a la Constitució ni a l'Estatut, per bé que la LGUM, respecte de la qual el Consell va manifestar el seu retret d'inconstitucionalitat, es troba pendent de pronunciament per part del Tribunal Constitucional.

Els apartats 1 i 2 de l'article 11, en si mateixos, no poden ser objecte de cap retret competencial, atès que es limiten a enumerar i a singularitzar les funcions que corresponen a l'Administració estatal, sense establir la seva regulació substantiva ni, per tant, en què consisteixen ni quines actuacions estatals concretes emparen.

L'article 13 regula el Pla nacional de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial com a instrument de gestió i cooperació entre l'Estat, les comunitats autònomes, els ens locals i altres entitats públiques o privades. L'aprovació del Pla correspon al Govern de l'Estat, i ha de comptar amb l'acord previ del Consell del Patrimoni Històric. Se'n preveu una vigència de deu anys amb una revisió un cop transcorreguts els cinc primers.

En la norma dictaminada, el legislador estatal ha optat per fixar un règim diferenciat respecte del previst en la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, on l'elaboració i aprovació dels plans correspon al Consell del Patrimoni Històric, on tenen representació els governs de les comunitats autònomes. Ara, en l'àmbit del patrimoni immaterial, el paper del Consell s'ha reduït qualitativament i ha passat a circumscriure's a l'acord previ a l'aprovació del Pla. Coexisteixen, d'aquesta manera, dues regulacions diferents dels plans per raó del patrimoni que n'és objecte, sense cap motiu aparent que ho justifiqui. Per això, s'analitza si aquest canvi en la participació del Consell vulnera les competències de la Generalitat ex article 127 EAC.

La Llei examinada incorpora els mecanismes de participació autonòmica següents. En primer lloc, l'article 13.1 exigeix l'acord previ del Consell per a l'aprovació del Pla. Segonament, aquest mateix precepte fixa que el Pla està destinat a desenvolupar, amb les diferents administracions públiques implicades, una programació coordinada d'activitats en funció de les necessitats del patrimoni immaterial a través d'una Comissió de Seguiment. I, finalment, l'article 11.2.a estableix, amb caràcter general, la col·laboració de les comunitats autònomes amb el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport en la proposta, l'elaboració, el seguiment i la revisió del Pla. Aquesta previsió implica, tot i la dicció genèrica del seu redactat, a més d'allò que es concreta expressament en l'article 13 (Comissió de Seguiment i Consell de Patrimoni Històric), l'exigència i necessitat de fixar els mecanismes corresponents de participació de les comunitats autònomes pel que fa a la fase de proposta i elaboració del Pla, com ara a través de la participació de representants en les comissions de treball.

En conseqüència, encara que hagués estat preferible, des del punt de vista de la coherència i del respecte a les competències de la Generalitat, que seguís residint en el Consell l'elaboració

i l'aprovació del Pla, els mecanismes que es preveuen a l'article 13 són suficients per considerar que aquest precepte no vulnera l'ordre constitucional i estatutari de competències.

Per connexió, es traslladen aquestes consideracions als articles 8, 9 i 10, darrer paràgraf, en la mesura que fan referència al Pla nacional de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, com a marc que delimita les actuacions de les comunitats autònomes, en relació, respectivament, amb la promoció de mesures d'informació i sensibilització de la població, l'establiment de mesures de garantia de l'accés de la ciutadania a les manifestacions immaterials de la cultura i la fixació de bases i línies de col·laboració per a l'impuls de la comunicació cultural entre comunitats autònomes.

L'article 14 regula l'Inventari general del patrimoni cultural immaterial. Aquest instrument té com a objectiu proporcionar informació actualitzada sobre les manifestacions que l'integren, a partir de la informació que proporcionin l'Estat i les comunitats autònomes, i inclou els béns culturals immaterials de les comunitats autònomes declarats amb el grau de protecció màxim i els béns protegits sota la categoria de manifestació representativa del patrimoni cultural immaterial. La seva gestió correspon al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, i es preveu, en l'apartat 6, que les declaracions, llistes, inventaris i atles de les comunitats autònomes que s'hi hagin d'incloure han d'observar metodologies comunes de registre i que s'hi han de relacionar a través de mitjans digitals interoperatius.

La potestat de normació de l'Estat per a la creació d'un registre únic ha estat admesa per la jurisprudència constitucional quan la coordinació per part de l'Estat esdevingui un requisit indispensable per a l'assoliment de la finalitat de la norma, d'acord amb la naturalesa de les accions a desenvolupar i la tipologia i diversitat dels operadors i els destinataris. En la STC 17/1991 (FJ 12), l'alt tribunal va avalar l'existència d'instruments similars a l'Inventari general en pronunciar-se sobre els registres, catàlegs i censos que es preveien en la Llei estatal del patrimoni històric.

L'Inventari general té per finalitat identificar els béns que s'hi inclouen i donar-ne informació. Aquesta naturalesa es desprèn de la redacció mateixa del precepte (art. 14.1 i .2) i està en consonància amb la Convenció de la UNESCO que obliga els estats que en formen part a confeccionar un o diversos inventaris «[p]er assegurar la identificació amb fins de salvaguarda» (art. 12.1).

El Tribunal Constitucional, quan ha reconegut la possibilitat de crear un registre únic per a tot l'Estat a efectes d'informació i publicitat, ha admès que d'això se'n pugui derivar la fixació de «las directrices técnicas y de coordinación necesarias» para garantizar su centralización» i eficàcia (STC 85/2015, FJ 5, amb citació d'altres d'anteriors).

Per tant, a priori, l'exigència de la metodologia comuna de registre prevista a l'apartat 6 de l'article 14 podria formar part d'aquestes directrius tècniques exigibles per aconseguir l'homogeneïtzació de la informació que integra el registre i que contribuiria a la finalitat de «preservación del patrimonio cultural común» (STC 49/1984, FJ 6, i 179/2013, de 21 d'octubre, FJ 4), atès que els béns que en formen part, per la seva significació, són objecte d'una protecció singular. La naturalesa de béns rellevants implica que la publicitat no només és una exigència prèvia per a la seva defensa específica sinó que possibilita la comunicació cultural entre comunitats autònomes respecte d'aquesta qüestió (art. 149.2 CE) (STC 17/1991, FJ 12).

No obstant això, l'establiment de les condicions d'una metodologia comuna per al registre, que tenen caràcter eminentment organitzatiu, han de resultar proporcionades al seu contingut i a la seva finalitat. Vist que el precepte no preveu expressament l'abast concret i les condicions de l'establiment de la metodologia comuna, en la mesura que aquesta se circumscriu a fixar unes directrius mínimes indispensables per tal d'aconseguir l'homogeneïtat en el contingut de la informació que han de facilitar les comunitats autònomes sobre els béns immaterials que n'han de formar part per tal d'assolir els objectius de coneixement i publicitat necessaris per a

la seva identificació, protecció i difusió, l'esmentada previsió no vulneraria les competències de la Generalitat en matèria de cultura de l'article 127 EAC. En cap cas, però, això hauria d'implicar la imposició d'unes pautes o instruccions exhaustives a l'hora d'elaborar els catàlegs, les llistes o els inventaris propis del patrimoni immaterial de les comunitats autònomes perquè, si fos així, l'Estat estaria determinant el contingut i la metodologia propis dels registres autonòmics, cosa que excediria la seva competència en matèria de cultura.

Ultra això, atès que el mateix article 14 difereix al Reglament el desenvolupament de l'estructura i el funcionament de l'Inventari general, en la mesura que, en aquesta norma, es poguessin fixar les prescripcions sobre les metodologies comunes de registre, seria el moment d'analitzar si superen el caràcter de mínim indispensable per assolir l'homogeneïtat de la informació i, per tant, si s'ajusten a l'ordre constitucional i estatutari de distribució de competències.

Finalment, pel que fa a la relació dels registres autonòmics i estatal a través de mitjans digitals interoperatius que fixa el mateix apartat 6 *in fine*, la dita exigència, considerada la interoperativitat com l'establiment dels mecanismes que permeten la interconnexió, el funcionament de forma compatible i l'intercanvi de dades entre els sistemes informàtics, tindria cabuda dins la capacitat de l'Estat de fixar directrius tècniques per tal d'assolir la finalitat de tramesa d'informació.

A més, la dicció mateixa de la Llei disposa que la gestió de l'Inventari encarregada al Ministeri s'ha de fer «en col·laboració amb les comunitats autònomes» (art. 11.2.b), per la qual cosa s'entén que, perquè aquesta sigui efectiva, en la determinació dels aspectes que afectin l'esmentada gestió, entre els quals poden estar compresos els relatius als punts examinats, s'haurà d'articular la participació autonòmica corresponent.

Barcelona, 28 de juliol de 2015